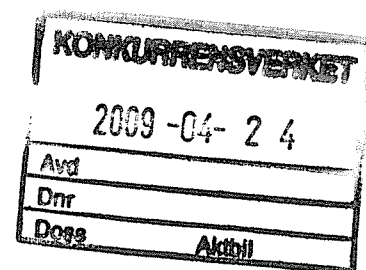

**LÄNSRÄTTEN I
SKÅNE LÄN**
Avdelning 1
Anna Aktermo

DOM
2009 -04- 2 1
Meddelad i
Malmö

Mål nr
1304-09 E

SÖKANDE

Skanska Sverige AB, 556033-9086
Region Hus - Syd
Box 830
251 08 Helsingborg

Ombud: Advokat Anna Ulfsson Forssell, jur. kand. Jenny Crafoord och
jur.kand. Kristian Pedersen
Advokatfirman Delphi
Box 1432
111 84 Stockholm

MOTPART

Landskrona kommun
261 80 Landskrona

Ombud: Advokat Thomas Wetterlundh och jur.kand. Carina Asp
c/o Advokatfirman Vinge KB
Box 11025
404 21 Göteborg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår Skanska Sverige AB:s ansökan om överprövning enligt
LOU.

Dok.Id 218781

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 4522 203 20 Malmö	Kalendegatan 6	040-35 35 00 E-post: lansratteniskane@dom.se	040-97 24 90	måndag – fredag 08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Landskrona kommun inbjöd till en upphandling av nybyggnad av Emilia-skolan i Häljarp. I tilldelningsbeslut den 1 december 2008 beslutade kommunen att anta Skanska Sverige AB som totalentreprenör för bygget av Emiliaskolan. Landskrona kommun meddelade den 9 januari 2009 att kommunen beslutat att avbryta upphandlingen. Som skäl anges kraftigt försämrade ekonomiska förutsättningar.

Skanska Sverige AB har yrkat att länsrätten ska ogiltigförklara och upphäva beslutet att avbryta upphandlingen och förordna att Landskrona kommuns tilldelningsbeslut av den 1 december 2008 ska äga giltighet. Som grund för yrkandena har bolaget anfört följande. Landskrona kommun saknar sakliga skäl att avbryta upphandlingen. Kommunens agerande står i strid med LOU och har medfört att bolaget har lidit skada. Kommunen har i förfrågningsunderlaget AFB. 15 "Förutsättningar för upphandlingen" angett att entreprenaden kommer att upphandlas under förutsättning att erforderliga tillstånd/beslut erhålls samt att beställarens ekonomiska ramar för projektet hålls. Det anges inte uttryckligen att kommunen reserverar sig för att avbryta upphandlingen på viss eller vissa grunder. Budgeten för kommunens verksamhet beslutades redan den 23 juni 2008. Av denna framgår att 65 000 000 kr är avsatta för nybyggnad av Emiliaskolan. I kommunens utlåtande över anbudsutvärderingen anges att budget för entreprenaden, inklusive ändrings- och tilläggsarbeten, uppgår till 55 000 000 kr. Kommunen har avbrutit upphandlingen först drygt en månad efter det att tilldelningsbeslut fattades. Om de ändrade ekonomiska förutsättningarna för upphandlingen som kommunen åberopar som skäl för avbrytandet verkligen förelegat, vilket bestrids, borde kommunen rimligtvis redan vid tidpunkten för tilldelningsbeslutet haft kännedom om dessa och agerat genom att avbryta upphandlingen långt tidigare än vad som har skett. Det är

irrelevant när den nya skatteprognosen antogs. Kommunen har gjort gällande att upphandlingen avbrutits med hänvisning till att kommunen inte längre har råd att genomföra upphandlingen. Detta påstående visar sig emellertid, vid en närmare granskning av den föreslagna nya budgeten, vara grundlöst. Trots kommunens minskade skatteintäkter och en ombudgetering som innebär kraftigt minskat anslag för byggnationen av Emilia-skolan finns utrymme, med marginal, för uppförandet av en skola i enlighet med den lösning och det pris som framgår av bolagets anbud. Kommunstyrelsens förslag till ombudgetering innebär att kommunen tvingas minska investeringsanslaget för Emiliaskolan med 14 000 000 kr, vilket innebär att investeringsanslaget för Emiliaskolan ska reduceras till 55 000 000 kr. Bolagets anbudssumma var 54 821 900 kr, inklusive av kommunen i utvärderingen bedömda kostnader för ändrings- och tilläggsarbeten. Ombudgeteringen ger vid handen att kommunen oavsett sin finansiella situation har ekonomiskt utrymme att fullfölja upphandlingen och i enlighet med det fattade tilldelningsbeslutet anta bolagets anbud. Det faller på sin orimlighet att kommunen, då tilldelningsbeslut fattades, skulle ha varit omedveten om de drastiska förändringar som kommunen menar sig ha fått full visshet om en månad senare. När det gäller övriga kostnader som investeringsanslaget ska täcka förefaller ett flertal poster avse kommunens egna tjänstemäns arbete, d.v.s. kostnader som kommunen fått vidkännas oavsett entreprenaden. Dessutom framgår det av det av kommunen åberopade förslaget till reviderad investeringsbudget att vissa kostnader för den aktuella entreprenaden tagits upp som särskilda poster i budgeten. Det förefaller därför sannolikt att även andra av de kostnader som kommunen gör gällande ska inrymmas inom det reducerade investeringsanslaget i själva verket hör hemma i andra kostnadsposter i budgeten. Vidare saknar det kommunen anför om behovet av att inom det reducerade investeringsanslaget reservera utrymme för oförutsedda kostnader relevans, eftersom ändrings- och tilläggsarbeten ingår bolagets anbudssumma.

Landskrona kommun har motsatt sig bifall till ansökan och anfört följande. Landskrona kommun arbetade fram förfrågningsunderlaget under våren och sommaren 2008. Beslutet att inleda upphandlingen hade fattats mot bakgrund av den ekonomiska situation som då rådde i kommunen. Den ekonomiska situationen i Sverige har förändrats dramatiskt från och med hösten 2008. Det gäller även för Landskrona kommun liksom merparten av offentlig verksamhet i Sverige. Med anledning av den ekonomiska utvecklingen fastställde Landskrona kommun den 18 december 2008 en ny prognos för kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag under de kommande tre åren. Som framgår av prognosen beräknade kommunen i december 2008 att intäkterna skulle understiga budgeten med 16 200 000 kr under år 2009, med 43 200 000 kr under år 2010 och med 58 600 000 kr under år 2011. Den senaste prognosen innebär att kommunens intäkter kommer att understiga budget med 31 800 0000 under år 2009, 73 600 000 kr under år 2010 och 93 200 000 kr under år 2011. De nya intäktsprognoserna som gjorts under de senaste månaderna har föranlett Landskrona kommun att omedelbart inleda ett omfattande arbete för att minska kostnaderna inom samtliga verksamhetsområden under åren 2009 och 2010. Som ett led i arbetet med att minska kostnaderna har Landskrona kommun omprövat kommunens investeringsbudget, vilken omfattas den nya entreprenaden. Kommunstyrelsens budgetberedning har tagit fram ett förslag till reviderad investeringsbudget för 2009. Förslaget innebär bl.a. att kommunen tvingas minska investeringsanslagen för 2009 från 246,4 miljoner kr till 159,5 miljoner kr. När det gäller Emiliaskolan specifikt har investeringsanslaget reducerats med 14 miljoner kr. Investeringsanslaget ska förutom entreprenadsumman enligt Skanskas anbud även täcka följande kostnader. Markarbeten och anslutning till fjärrvärme, kostnader för bl.a. utrednings- och projekteringsarbete, projekt- och byggledning, byggherrens administration, kontroll och besiktningar och arbete med myndighetskontakter samt ränte- och kreditkostnader och indexkostnader fram till färdigställandet. I den ursprungliga projektbudgeten beräknades dessa kostnader till

ca 15 000 000 kr. Slutligen bör ett utrymme reserveras i investeringsanslaget för oförutsedda kostnader. Landskrona kommun angav i sitt förfrågningsunderlag att entreprenaden för Emiliaskolan skulle komma att upphandlas under förutsättning att kommunens ekonomiska ramar för projektet kunde hållas. Kommunen har inte längre de ekonomiska förutsättningarna som krävs för att upphandla entreprenaden. Redan härav följer att kommunen äger avbryta upphandlingen. Den nya skatteprognosen fastställdes den 18 december 2008. Det var först när skatteprognosen kom som kommunen hade tillräckligt underlag för att meddela det nu överklagade beslutet att avbryta upphandlingen. Beslutet att avbryta upphandlingen meddelades den 9 januari 2009, vilket med hänsyn till mellankommande helger var inom rimlig tid. Upphandlingen har avbrutits p.g.a. att Landskrona kommun till följd av dramatiskt minskade skatteintäkter inte längre har råd att genomföra upphandlingen. Vad bolaget anfört om den budget som kommunen fastställde den 23 juni 2008 saknar idag betydelse för upphandlingen. Det finns ingenting i LOU eller rättspraxis som innebär en skyldighet för Landskrona kommun att fullfölja upphandlingen och teckna avtal som kommunen inte längre har råd att fullgöra. Tvärtom följer av rättspraxis att en upphandlande myndighet inte har någon skyldighet att fullfölja en påbörjad upphandling.

DOMSKÄL

Av praxis följer att ett beslut om avbrytande ska kunna överprövas av domstol och att den prövningen i Sverige ska göras av allmän förvaltningsdomstol (jfr. RÅ 2005 ref. 62). Vid den prövningen bör ledning hämtas från EG-domstolens avgöranden. I målet C-92/00 anförde EG-domstolen med hänvisning till sin dom i målet C-27/98, Fracasso och Leitschutz, att gemenskapsreglerna om offentlig upphandling inte medför att en upphandlande enhets befogenhet att avstå från en upphandling föreligger endast i undantagsfall eller när det föreligger tungt vägande skäl. I må-

let fann domstolen vidare att de upphandlande enheterna är skyldiga att följa de grundläggande reglerna i fördraget i allmänhet och principen om förbud mot diskriminering på grund av nationalitet i synnerhet när de beslutar att återkalla en upphandling. Vidare uttalade domstolen att den överprövning som ska göras inte får begränsas till att endast omfatta frågan om beslutet är av godtycklig art.

I förevarande fall har Landskrona kommun som skäl för att avbryta sin upphandling angett att kommunen inte längre har ekonomiska förutsättningar att genomföra den. Länsrätten finner inte skäl att ifrågasätta denna bedömning från kommunen och anser att kommunen vid dessa förhållanden haft sakligt skäl för att avbryta upphandlingen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1b)

Jan Bratt

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.